

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8103,Seminarium-popularnonaukowe-Z-kamera-po-PRL-u-Polskie-kino-po-wojenne-tworcy-i-fi.html>
18.03.2026, 07:25

Seminarium popularnonaukowe „Z kamerą po PRL-u. Polskie kino powojenne: twórcy i filmy” – „Kino według Janusza Morgensterna” – Warszawa, 20 lutego 2012

20.02.2012

Nowa edycja wykładów „Z kamerą po PRL-u”, przedstawiających wybitnych polskich reżyserów filmowych i ich osiągnięcia artystyczne na tle ówczesnej rzeczywistości politycznej, społecznej i kulturowej. Spróbujemy opowiedzieć o bardzo różnych zjawiskach charakterystycznych dla powojennego kina polskiego; zarówno tych, które wprost wynikały z polityki kulturalnej tamtego okresu, jak i tych niezależnych artystycznie. Oprócz arcydzieł polskiego kina, pokazane zostaną także fragmenty filmów o jednoznacznie propagandowym zabarwieniu. Seminarium adresowane jest do nauczycieli historii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, studentów kierunków humanistycznych oraz uczniów wybierających tematy związane z filmem i historią najnowszą do ustnej prezentacji maturalnej z języka polskiego. Proponujemy sześć spotkań w cyklu miesięcznym (październik 2011 – marzec 2012). Udział w seminarium – jako forma doskonalenia zawodowego – zostanie potwierdzony pisemnie.

Organizator:

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie

Miejsce:

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Janusza Kurtyki przy ul. Marszałkowskiej 21/25

20 lutego 2012 (poniedziałek) w godz. 17.00–18.30

Temat:

Kino według Janusza Morgensterna

Filmy Janusza Morgensterna dość rzadko są wymieniane w kontekście kierunków i nurtów polskiego kina. Znajdują się zazwyczaj obok nich, choć nierzadko z nimi korespondują, czasami wręcz je wyprzedzając. To Morgenstern wymyślił scenę z kieliszkami z płonącym spirytusem z „Popiołu i diamentu”, ale realizując „Do widzenia, do jutra” pokazał odmienne ścieżki w kinie polskiego Października. Był znakomitym obserwatorem życia społecznego i obyczajowości. Nie pozostawał jednak na poziomie anegdoty, potrafił trafnie rozpoznawać polską rzeczywistość. „Trzeba zabić tę miłość”, na podstawie scenariusza Janusza Głowackiego, to jedna z najbardziej wnikliwych i gorzkich diagnoz stanu ducha młodych Polaków na początku lat 70., wyprzedzająca kino moralnego niepokoju.

W dwóch filmach zrealizowanych w latach 60., „Życie raz jeszcze” oraz „Potem nastąpi cisza”, Morgenstern rozliczał się z polską przeszłością czasu końca wojny i pierwszych lat powojennych. Były to filmy mądre i odważne, wskazujące na trudne konteksty polskiej historii, podkreślające, jak bardzo wpływała na ludzkie wybory, jednak zawsze koncentrujące się na jednostkach. Morgenstern przyznawał im prawo do samostanowienia i ponoszenia odpowiedzialności za swoje

czyny. Czynił tak zarówno w filmach wojennych, jak i współczesnych, realizowanych kilkadziesiąt lat temu, ale także najnowszych: zrealizowanych po dłuższej przerwie: „Żółtym szaliku” oraz „Mniejszym złu”.

Morgenstern realizował także seriale telewizyjne. Wystarczy wspomnieć, że razem z Andrzejem Konicem nakręcił „Stawkę większą niż życie”, a do tematyki wojennej powrócił w głośnych i do dziś bardzo cenionych serialach: „Kolumbowie” i „Polskie drogi”.

Pokazane zostaną fragmenty następujących filmów: Do widzenia, do jutra (1960), Ambulans (1961), Dwa żebra Adama (1963), Życie raz jeszcze (1964), Potem nastąpi cisza (1965), Jowita (1967), Kolumbowie (1970), Trzeba zabić tę miłość (1972), Mniejsze niebo (1980), Żółty szalik (2000), Mniejsze zło (2009).

Tematy kolejnych spotkań:

- Stanisław Bareja (19 marca 2012)
- Kazimierz Kutz (16 kwietnia 2012)

Wykład:

prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski, historyk filmu, autor m.in.: *Zapomniani bohaterowie. O bohaterach filmowych polskiego socrealizmu*, Warszawa 2000; *Pęknięty monolit. Konteksty polskiego kina socrealistycznego*, Bydgoszcz 2005; *Piękny sen pedagoga. Literackie i filmowe portrety świata edukacji*, Kraków 2005; *Kino polskie po roku 1989*, Bydgoszcz 2007; redaktor naczelny „Błoku. Międzynarodowego Pisma Poświęconego Kulturze Stalinowskiej i Poststalinowskiej”.

Koordynator projektu:

Sławomir Stępień, tel. (22) 860-70-50, slawomir.stepien@ipn.gov.pl

O dokładnych terminach spotkań będziemy informować na stronie www.ipn.gov.pl pod hasłem „zapowiedzi” oraz drogą mailową.

ZAJĘCIA SĄ BEZPŁATNE!!!

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Warszawie
zaprasza
do Centrum Edukacyjnego IPN im. Janusza Kurtyki

PRZYSTANEK
HISTORIA

21/25

ul. Marszałkowska

Polskie kino powojenne: twórcy i filmy

JANUSZ MORGENSTERN

20 LUTY 2012
godz. 17.00

wstęp wolny

Seminarium poprowadzi historyk filmu
prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski

Tematy kolejnych spotkań:

- Stanisław Bareja – 19.03.2012
- Kazimierz Kutz – 16.04.2012

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Szczegółowe informacje
ukazywać się będą na:
www.ipn.gov.pl
pod hasłem zapowiedzi.